

NOVINKY z řešení interdisciplinárních evaluačních projektů

Funguje cochemský model i v ČR?

V ČR se v roce 2017 rozvedlo 25 800 manželství, přičemž 15 200 párů mělo nezletilé děti, o jejichž péči muselo být rozhodnuto soudem. Rozvodové řízení je samo o sobě nepříjemný proces, který má nejsilnější dopady právě na nezletilé děti. Cochemský model by měl vést k dohodě mezi rodiči při opatrovnickém řízení a poskytnout tak řešení, které má nejmenší dopady na nezletilé děti.

Evaluátoři IREAS se podílí na projektu „Cochemský model v České republice“, jehož cílem je vyhodnotit cochemskou praxi coby sociální inovaci v České republice (ČR). Tato praxe využívá interdisciplinární spolupráci všech účastníků rozvodového a opatrovnického řízení. Jejím smyslem je dovést rodiče k dohodě ohledně péče o dítě, kterou rodiče sami sestaví, odsouhlasí a následně dodržují. Hlavním přínosem takovéto spolupráce je hlavně dobro dítěte, jehož rodiče se rozvádějí. Pojmenování této metoda práce nese po kraji Cochem-Zell v Německu, kde v roce 1992 vznikla a odkud se od té doby šíří dále.

Zmíněný projekt zavádí cochemskou praxi jako inovaci při opatrovnických řízeních na okresním soudě v Mostě. Nejprve rodiče procházejí základním osvětovým vzděláváním, na kterém jsou seznámeni se situací z pohledu práva, psychologie a rodičovského plánu. Druhou fází je rodinná mediace a terapie. Očekávaným výsledkem je, že 70 % párů, které se účastní terapie, dospěje rychle k dohodě ohledně péče o dítě, takže o péči nebude muset rozhodovat soud.

Tým evaluátorů z IREAS společně s realizátory projektu zjišťují, jaké jsou výsledky aplikace cochemského modelu v podmínkách ČR. Vyhodnocení dopadu zavedení cochemského modelu bude provedeno na srovnání tří různých skupin rozváděných párů – skupiny, která prošla pouze edukací, skupiny, která prošla i mediací, a srovnávací skupiny pomocí dat jiného Okresního soudu, kde není cochemská praxe využívána. Evaluace se také zaměří na vyhodnocení spolupráce všech zapojených institucí a aktérů.

Zatím průběžné výsledky z Okresního soudu Most naznačují, že cochemská praxe může významně pozitivně ovlivnit dosažení dohody mezi rodiči a minimalizovat tak psychický dopad na dítě. Na potvrzení výsledků si však musíme počkat do konce projektu, který je stanoven na konec října 2019.

Projekt realizuje organizace „Mosty – sociálně psychologické centrum, z.s.“ ve spolupráci s Okresním soudem v Mostě a Ústeckým krajem. Projekt je podpořen z Operačního programu Zaměstnanost v rámci výzvy Sociální inovace v oblasti sociálního začleňování a přístupu na trh práce pro nejohroženější skupiny.

Projekt je podpořen z Evropského sociálního fondu

Diskusi k uplatňování cochemského modelu v ČR se věnovala i česká média

Jaké jsou výsledky zavedení cochemské praxe na Mostecku?

Návrh evaluačního designu byl představen na konferenci České evaluační společnosti 2018

Průběžná evaluace OP Rybářství a analýza zavedení finančních nástrojů

LETEM SVĚTEM

V červnu 2018 začal IREAS řešit průběžnou evaluaci Operačního programu Rybářství 2014 – 2020. Součástí této zakázky je i analýza zavedení tzv. finančních nástrojů v sektoru akvakultury v příštím programovém období 2021 – 2027. Finanční nástroje představují z dlouhodobého hlediska zásadní proměnu v systému poskytování finančních prostředků z veřejných zdrojů, protože se jedná zpravidla o zvýhodněné úvěry (příp. kombinace dotací a zvýhodněných úvěrů), mikroúvěry, záruky, kapitálové vstupy a poradenství. Během léta 2018 probíhaly velmi intenzivní práce na samotné analýze sektoru doplněné o řízené rozhovory a panel expertů s klíčovými aktéry. Analýzy byly doplněny i případovými studiemi způsobů financování a fungování vybraných příjemců. Finanční nástroje v Operačním programu Rybářství nebyly dosud zavedeny, nicméně se předpokládá jejich povinné využívání zejména v případě produktivních investic v akvakultuře. Cílem analýzy finančních nástrojů bylo poskytnout odborný podklad Ministerstvu zemědělství pro jednání o budoucí formě finanční podpory z evropských fondů do odvětví akvakultury v ČR.

Druhá část průběžného hodnocení OP Rybářství začala na přelomu léta a podzimu, přičemž od října 2018 probíhají dotazníková šetření na úrovni příjemců dotací, na které dále navážou řízené rozhovory k věcnému hodnocení dosažených výsledků. Cílem průběžného hodnocení OP Rybářství 2014-2020 je posoudit účelnost a účinnost intervencí OP Rybářství na úrovni jednotlivých opatření.

Specifikem této evaluace je analýza finančních nástrojů, kdy právě tato tematika začíná být velmi aktuální v širším spektru implementace Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) i s ohledem na snižující se ochotu některých členských států EU pokračovat v „posílání“ nevratných financí do méně vyspělých regionů a s ohledem na nižší rozpočet EU v souvislosti s Brexitem.

Martin Pělucha

Dobrá praxe z regionů

V srpnu 2018 zahájil IREAS projekt zpracování 10 případových studií dobré praxe u projektů financovaných z Operačního programu Zaměstnanost v rámci výzev místních akčních skupin (MAS). Zadavatelem je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, které plánuje zpracované studie využít jako návod pro MAS i potenciální žadatele, jak připravovat kvalitní projekty postavené na principu komunitně vedeného místního rozvoje. V průběhu prvních dvou měsíců realizace projektu byla vypracována pilotní studie popisující projekt Prostupné zaměstnávání realizátora Květná zahrada, z.ú. v regionu MAS Poličsko. Do konce roku 2018 budou zpracovány další 3 studie, které budou následovány šesti studiemi v roce 2019.

Petr Fanta

EVALUAČNÍ KONFERENCE

IREAS jako dlouhodobý dodavatel evaluací pro veřejné zadavatele nechyběl na již tradiční konferenci Ministerstva pro místní rozvoj k evaluacím, která proběhla 3.10.2018. S ohledem na to, že se nacházíme v polovině programového období 2014 – 2020 byl zvolen název „3D poločas: data, dopady a dialog. V rámci této konference proběhl mj. diskusní panel, na kterém prezentoval názory za IREAS Martin Pělucha.

ČESKÁ EVALUAČNÍ SPOLEČNOST

V oboru evaluace jsme vidět i slyšet! Martin Pělucha v současné době zastává funkci viceprezidenta České evaluační společnosti. Navíc od prosince se dle stanov automaticky stane na jeden tok jejím prezidentem.

Všichni zástupci IREAS jsou v rámci České evaluační společnosti také aktivní. Pravidelně se účastní jejich konferencí a diskusních Evalcafé.

ČLÁNEK

M. Pělucha a V. Květoň publikovali článek „Evaluation culture within institutional and methodological context: the case of EU Structural Funds in the Czech Republic“. Najdete jej v podzimním vydání recenzovaného časopisu Evaluační teorie a praxe. Článek je dostupný zde: www.evaltep.cz/inpage/autumn-2017/

KALENDÁŘ AKCÍ

Combining State and Non-State Partnerships for Effective Place Leadership

23.–24. 10. 2018

Mezinárodní aktivity IREAS v Regional Studies Association vedly ke zorganizování workshopu v Manchesteru na téma place-based leadership a role nestátních aktérů. Na workshop navazuje special issue v časopise Voluntary Sector Review. Bližší informace na stránkách www.placeleadershipnetwork.org

Kongres České evaluační společnosti a volby do správní rady

29. 11. 2018

Česká evaluační společnost pořádá každoroční Kongres, kterého se zúčastní členové z řad IREAS. Součástí Kongresu budou rovněž volby tajemníka a viceprezidenta. Bližší informace najdete na: www.czecheval.cz

e-academia

network akademických pracovníků

E-mail: office@e-academia.eu

www.e-academia.eu

eac
ade
mia

IREAS

Kanceláře: Štěpánská 16, 110 00 Praha 1

E-mail: office@ireas.cz

www.ireas.cz

IREAS